

PR. KS. STERŽAJ:

OB BOHINJSKEM JEZERU.

FANTAZIJA.

ahno me nesite naprej, vi temnozeleni valčki, nalahko zibljite moj čoln.

Nad mano nebo v večernem mraku, ob vrhovih gora nežno zardelo — ob straneh tiho zelenje, in skrivnostno šepetanje pod menoj.

Le dalje, le varno h kraju!

Mrak izginja, večerna zarja se žari, vzplamteva, pojenjuje . . . lučca za lučco se prižiga nad menoj in v globini spodaj — vse samo eno, neizmerno, izpreminjajoče se nebo, vse lepa pesem-hvalnica Stvarniku . . .

Nemo sedim, strmim — valčki pojo pesem-uspavanko . . . roki se skleneta, oči se zapro — o, naj zasanjam kakor dete v zibel . . .

* * *

Vidiš, jezero, táko te ljubim.

Odrpto, jasno in čisto kot globoko, nedolžno oko, gubeče se v temnem gorskem zelenju . . . Nad teboj dopoldansko solnce, rahlo zastrito s finimi meglenimi pajčolani — zrak in jezero svetlomodro se iskreče . . .

In na tebi nekaj čolnov, v njih domačinke v živobojnih krilih in belih rokavcih, pojoč in smeje se, jasnih obrazov, kot je tvoja gladina . . .

Ob obrežju otroci, ki se igrajo z okroglimi kamenčki — v srcih polni velikega hrepenenja in neizpeljivih želja . . .

V globini tvoji resnoba, smrt in groza . . .

Vidiš, jezero, táko te ljubim . . .

* * *

Pod smreko ležim in zrem preko jezera v daljavo. Nikjer človeka. Daleč od mene na obzorju se vidijo tri enako velike, pre-

mikajoče se pike — vedno niže, vedno bliže . . . šumenje, frfotanje — glasen padec. In jezerska gladina se vznemiri na onem mestu, krog za krogom se širi dalje . . . tri divje race pomole svoje glave iz vode in veslajo v živahnih kretnjah, brezskrbno in smelo.

Nikjer človeka . . . samo doli pod cerkvico sv. Janeza troje gosposko oblečenih deklic . . . Vse tri v svetlih krilih in v belih slamnikih. Ob obrežju skačejo, hite do čolna, poskačejo vanj z živahnim smehom in krikom . . .

Zaprl sem oči in poslušal neenakomerne udarce vesel ob jezersko gladino . . . Nato prijetni, nekoliko otožni glasovi narodne popevke, in zopet vesel šum.

Neko čudno hrepenenje mi je objelo mračno dušo, kakor domotožje po domači hiši, po otroških brezskrbnih letih in po mladostno razposajenem smehu, kriku in viku . . .

O leta, kakor mirna in tiha vodna gladina — brez trpljenja in skrbi, leta nepozabna, srečna! . . .

Nenadoma je prenehalo petje, vesla so obstala — z glasnim šumom in frfotanjem so se dvignile race iz vode in v velikem loku odletele na nasprotni breg.

In zardelo se mi je, kot bi bil nekdo z drzno roko zagnil vse prijetne slike mladih dni . . .

* * *

Hej, kako se širi jadro in hiti solncu naproti! — Kako se napenja veter in upira v belo tkanino, kako reže čolnič mirno, temno gladino, kako se dvigajo bele pene ob straneh čolna . . .

Da, to je veselje . . . to je moč, kakor moč in sila mladega, podvzetnega človeka.

Da, tako bi hotel sam, upirati se in napenjati svoje sile — hotel bi postati veter ali val . . . hotel bi neprestano voziti naprej, solncu naproti . . .

* * *

Veselo se žari solnce v zadnjem večeru . . . in polagoma izginja, pojema za gorami . . .

In ko pojema, se spuščajo temne, tihe nočne sence iz bukovega gozda vedno niže v dolino . . .

Na mostu sloni zamišljeno mladenka in zre za odhajajočimi valovi Savice in njeno hrepenenje hiti ž njimi vred v daljavo, v solnčno deželo oranž in citron . . .

Zadnji solnčni žarki so obsvetili njeno postavo, zaigrali v črnih laseh . . . za njimi

pa prihaja nočni mrak skrivnostno, objemajoč razgreto lice mladenkino . . .

Ah, ne bo li mrak objel vse njeno hrepenenje, vse njene solnčne misli, in svetli solnčni žarki bodo izginili za gorami . . .

* * *

O jezero bohinjsko! Kako lepi so ob tebi poletni solnčni dnevi! Kako polni nežnih sanj in pestrih podob! Celo nebo se zrcali v tebi, kakor v mirni duši lepa misel . . .

A glej, listje okoli rumeneva, blede. In nebo se oblači, dež rosi izpod oblakov, gladina jezerska narašča, vznemirja se —

Vrhovi okoli so se odeli v belo odejo, mrzli vetrovi prihajajo v dolino, polja se praznijo — ukanje pastirjev je potihnilo — jesen prihaja in ž njo hlad in otožnost.

Tudi v srca . . .

JOŽ. VANDOT:

TAM ZA MORJEM . . .

Kot devica lice skrila
v žalosti bi pajčolan,
za gorami, za lesovi
umrl nocoj je beli dan.

Kot oči bi mehke zrle
skozi črni pajčolan,
zvezde gledajo srebrne
v daljni, sinji ocean.

Stesal ladjo sem ponosno,
vzel sem veslo mlad mornar,
pa pojadril sem čez morje
v jasnih dalj blesteči žar.

Tam za morjem, ah, za morjem . . .
otok čarni tam leži,
v dvorcih zlatih, v božje jutro
sreče pesem hrepeni.

Plava ladja svetla moja
brez miru naprej, naprej,
in srebrne zrejo zvezde
izza večnih, modrih mej . . .

